

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ โดยใช้วิธีการสอนด้วยแผนที่ความคิด

Development of Modern Organization Theory Learning Achievement by Using the Mind Map

วรอนงค์ โถทองคำ¹

Received: July, 2014; Accepted: October, 2014

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ โดยใช้วิธีการสอนด้วยแผนที่ความคิดกับวิธีการสอนแบบปกติ (2) ศึกษาเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่โดยใช้วิธีการสอนด้วยแผนที่ความคิด กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดนครราชสีมา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) จากนักศึกษาการจัดการทั่วไป จำนวน 1 ห้อง และการจัดการอุตสาหกรรม จำนวน 2 ห้อง ได้กลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการทดลองสอน จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบฝึกหัดการใช้แผนที่ความคิด จำนวน 10 บท แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีของสองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Dependent Samples)

ผลการศึกษาพบว่า (1) นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ โดยใช้วิธีการสอนด้วยแผนที่ความคิด มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติเท่ากับ 2.08 (จากคะแนนเฉลี่ยเต็ม 10 คะแนน) โดยใช้วิธีการสอนด้วยแผนที่ความคิดมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ

¹ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นครราชสีมา

E - mail : gift25275@hotmail.com

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (2) นักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ โดยใช้วิธีการสอนด้วยแผนที่ความคิดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการเรียนรู้กระบวนการด้วยวิธีการสอน โดยใช้วิธีการแผนที่ความคิดนักศึกษาเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด มีคะแนนมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด, ด้านการสร้างความรู้ด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด และ ด้านการมีส่วนร่วมทางกายด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; แผนที่ความคิด; วิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่

Abstract

The purpose of this research was (1) to compare the study's achievement of the students in modern organization theory subject using normal teaching methods and mind-mapping methods (2) to study the attitudes of students toward learning modern organization theory by mind-mapping approach. The samples of this research consist of undergraduate students in Business Administration Faculty, Rajamangala University of Technology Isan, Nakhon Ratchasima. These students are enrolled in Modern Management Theory class in the first semester of the 2556 academic year. Proportional Stratified random sampling was applied. The data were collected among students in one section of general management students and two sections of Industrial management students. The number of samples includes 40 students. The instruments used in this study are 10 chapters of mind-mapping type, 4 rating-scale questionnaires and 5 rating-scale questionnaires. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-tests of the two dependent groups (t-test for Dependent Samples).

The results showed that: (1) student's learning achievement of modern organization theory subject using the concept mind-mapping method has higher pretest scores than that normal teaching methods by 2.08 points (out of an average of 10 points). The concept mind-mapping method mean score was significantly higher than the mean score of normal teaching methods at the 0.01 significance level (2) students' attitude toward learning of Modern Organization theory is in a high level. Regarding learning process on how to teach using concept maps, students' agreements on the application of mind-mapping is in the highest level.

Finally, students' opinions on the following factors are in the high level: social interaction with the instructor using a mind map followed by the application of knowledge on how to teach using concept maps, the creation of knowledge and how to teach using concept maps, and physical involvement with teaching methods using concept maps respectively.

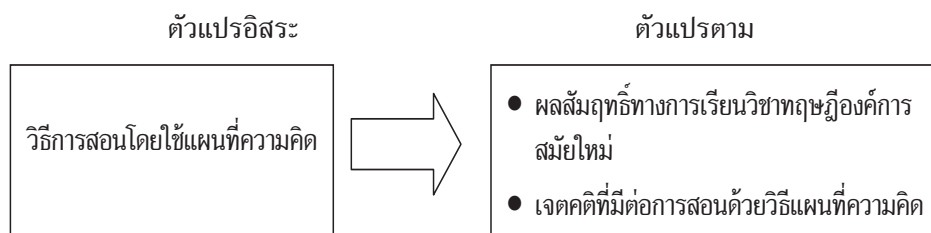
Keywords : Learning Achievement; Mind Map; Modern Management Theory Subject

บทนำ

ในปัจจุบันเทคโนโลยีมีความทันสมัยก้าวสู่ยุคโลกาภิวัตน์ องค์การต่างๆ ต้องปรับรูปแบบโครงสร้างขององค์กรเพื่อความอยู่รอด และพบว่ามีปัญหาอื่นที่แอบแฝงมาในรูปแบบต่างๆ ซึ่งเพิ่มความยุ่งยากในการแก้ไขและตัดสินใจในการดำเนินงาน ถ้ามีการจัดรูปแบบโครงสร้างขององค์กร บรรยายกายภายในองค์กร รวมถึงการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรไม่ดี ผลเสียหายจะเกิดขึ้น ความพยายามที่ไม่ให้เกิดความเสียหายดังกล่าวมีผลทำให้เกิดแนวความคิดเพื่อหาวิธีการอย่างมีหลักการในการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น เพื่อลดข้อบกพร่องให้เกิดน้อยที่สุดและส่งผลดีต่อองค์กรได้ดีที่สุด วิชาการแขนงใหม่ที่พัฒนาขึ้นในภายหลังเพื่อหาหลักการดำเนินงานดังกล่าวคือวิชาที่ว่าด้วย ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ ตามหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการปี 2553 เป็นรายวิชาที่เน้นในเรื่องของทฤษฎีการบริหารองค์กรเป็นสำคัญ เป็นพื้นฐานสำหรับการนำไปปรับประยุกต์ในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร ขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้นักศึกษาเรียนเข้าใจมากขึ้น คือ การคิดวิเคราะห์ เพราะเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ ทั้งในด้านระดับพัฒนาการและระดับสติปัญญา เมื่อนักศึกษามีทักษะการคิดวิเคราะห์จะสามารถจำแนกและจัดหมวดหมู่หรือประเภทสิ่งต่างๆ อย่างมีหลักเกณฑ์ ซึ่งเทคนิคแผนที่ความคิด (Mind Mapping Technique) เป็นวิธีหนึ่งในการพัฒนาความคิดวิเคราะห์บูซาน (Buzan) เป็นผู้พัฒนาขึ้นมาในปี ค.ศ. 1970 โดยพยายามจำลองการทำงานของสมองลงบนแผ่นกระดาษเป็นการคิดแบบรอบทิศทาง (Radiant Thinking) ในการใช้เทคนิคดังกล่าว อาศัยการกำหนดสัญลักษณ์ คำสำคัญหรือคำหลัก และเชื่อมโยงความคิดเหล่านั้นร่วมกัน รวมทั้งมีการขยายความคิดได้ทุกทิศทาง ในปริมาณไม่จำกัดตามต้องการ (Buzan T. & Buzan B, 1997) ซึ่งแผนที่ความคิด (Mind Mapping) เป็นเครื่องมือสำคัญที่ครูผู้สอนนิยมใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนใหญ่ใช้ในการระดมสมองขณะทำกิจกรรมกลุ่มของผู้เรียน และในการสรุปบทเรียนทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล เนื่องจากเกิดความสนุกสนานแก่ผู้เรียนในการเขียนสิ่งที่ตนเรียนรู้ได้อย่างอิสระ มีการจัดกลุ่มและเรียงลำดับความสำคัญผ่านเส้นแขนงต่างๆ จากจุดกึ่งกลางเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดย่อยๆ และความคิดรวมทั้งหมดในกระดาษเพียงแผ่นเดียว จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ โดยใช้วิธีการสอนด้วยแผนที่ความคิด ซึ่งสอนให้นักศึกษาคิดแบบบูรณาการวิเคราะห์แล้วถ่ายทอดออกมาในรูปแบบแผนที่ความคิด ซึ่งผลการศึกษาที่ได้นั้นอาจารย์สามารถ

นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาในการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ (Modern Management Theory) และกระตุ้นให้ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ใช้วิธีการสอนแบบแผนที่ความคิดที่ก่อให้เกิดการพัฒนาความรู้และทักษะการสอนของอาจารย์และคุณภาพของนักศึกษาต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย



รูปที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่โดยใช้วิธีการสอนด้วยแผนที่ความคิดมีคะแนนสูงกว่าวิธีการสอนด้วยวิธีปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบแผนการวิจัยเป็นการทดลองแบบกลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนและหลัง ที่มีการวัดก่อนการทดลอง 1 ครั้ง หลังการทดลอง 1 ครั้ง (One Group Pretest-Posttest Design)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จังหวัดนครราชสีมา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 109 คน จากจำนวน 3 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จังหวัดนครราชสีมา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) จากนักศึกษาการจัดการทั่วไป จำนวน 1 ห้อง และการจัดการอุตสาหกรรม จำนวน 2 ห้อง ได้กลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการทดลองสอน จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 100 ข้อ จากจำนวน 10 บทๆ ละ 10 ข้อ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน

ตอบผิดให้ 0 คะแนน และแบบสอบถามเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ด้วยการใช้แผนที่ความคิด เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert) (บุญใจ, 2550) แปลความหมายของคะแนน ดังนี้

- 5 หมายความว่า มีเจตคติในระดับมากที่สุด
- 4 หมายความว่า มีเจตคติในระดับมาก
- 3 หมายความว่า มีเจตคติในระดับปานกลาง
- 2 หมายความว่า มีเจตคติในระดับน้อย
- 1 หมายความว่า มีเจตคติในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน ทำการทดสอบด้วยวิธีการสอนแบบปกติในแต่ละบท แล้วนำนวัตกรรมที่เป็นแบบฝึกแผนที่ความคิดไปใช้ในการสอน (ทดลอง) กับกลุ่มตัวอย่าง (ทดลอง) ในแต่ละบทจนครบ 10 บท แล้วทำการทดสอบอีกครั้งในแต่ละบทด้วยแบบทดสอบชุดเดิม จนครบ 10 บท เพื่อดูผลหลังการสอน (ทดลอง) และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ด้วยการใช้แผนที่ความคิด

การวิเคราะห์ข้อมูลในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าทีของสองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Dependent Samples) และการวิเคราะห์ข้อมูล ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ด้วยค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลการให้คะแนนตามเกณฑ์ดังนี้ (บุญใจ, 2550)

- คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีเจตคติในระดับมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีเจตคติในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีเจตคติในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีเจตคติในระดับน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีเจตคติในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้วยวิธีการสอนแบบปกติกับคะแนนเฉลี่ยด้วยวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ ของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จำนวน 40 คน

บทที่	วิธีการสอนแบบปกติ			วิธีการสอนแบบแผนที่ความคิด			ผลต่างของคะแนนเฉลี่ย
	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	
1	10	7.50	1.154	10	7.90	0.981	0.40
2	10	3.40	3.103	10	8.83	1.534	5.43
3	10	7.48	1.240	10	8.30	1.369	0.82

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้วยวิธีการสอนแบบปกติกับคะแนนเฉลี่ยด้วยวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ ของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จำนวน 40 คน (ต่อ)

บทที่	วิธีการสอนแบบปกติ			วิธีการสอนแบบแผนที่ความคิด			ผลต่างของคะแนนเฉลี่ย
	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	
4	10	7.65	1.369	10	8.13	1.305	0.48
5	10	5.00	3.061	10	7.98	1.423	2.98
6	10	7.50	1.155	10	7.90	0.981	0.40
7	10	3.75	3.027	10	8.90	1.410	5.15
8	10	7.48	1.240	10	8.78	1.049	1.30
9	10	7.65	1.369	10	8.25	1.235	0.60
10	10	4.83	2.863	10	8.08	1.491	3.25
	รวม 100	62.64	0.671	รวม 100	83.05	0.449	20.81
	$\bar{X}$	6.22	1.764	$\bar{X}$	8.30	.390	2.08

จากตารางที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบด้วยวิธีการสอนแบบปกติ และการทดสอบด้วยวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิดวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานพบว่า วิธีการสอนแบบปกติ มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 6.22 วิธีการสอนแบบแผนที่ความคิด มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 8.30 เมื่อเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยวิธีการสอนแบบปกติ และวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิด พบว่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) วิธีการสอนแบบแผนที่ความคิดสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ เท่ากับ 2.08

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติและวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิดวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ ของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จำนวน 40 คน

ผลการทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	df	t	P
วิธีการสอนแบบปกติ	40	6.22	1.764			
				39	-3.317	.009**
วิธีการสอนแบบแผนที่ความคิด	40	8.30	.390			

** $p < .01$

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ และวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิด วิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า วิธีการสอนแบบแผนที่ความคิดมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เจตคติของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ ที่มีต่อการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ โดยใช้วิธีการสอนด้วยแผนที่ความคิด

หัวข้อ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการเรียนรู้กระบวนการ ด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด	4.24	0.430	มากที่สุด
2. ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด	4.13	0.440	มาก
3. ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ ด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด	4.11	0.518	มาก
4. ด้านการสร้างความรู้ ด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด	4.09	0.352	มาก
5. ด้านการมีส่วนร่วมทางกาย ด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด	4.05	0.438	มาก
รวม	4.12	0.436	มาก

จากตารางที่ 3 เจตคติของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ ที่มีต่อการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ โดยใช้วิธีการสอนด้วยแผนที่ความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนรู้กระบวนการด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมาได้แก่ ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$), ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด เห็นด้วยอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$), ด้านการสร้างความรู้ด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) และด้านการมีส่วนร่วมทางกายด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$)

สรุปผลการดำเนินการ

นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบด้วยวิธีการสอนแบบปกติและวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิดวิชาทฤษฎี

องค์การสมัยใหม่พบว่า วิธีการสอนแบบปกติมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.22 ส่วนวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.30 เมื่อเปรียบเทียบความต่างของคะแนนเฉลี่ยวิธีการสอนแบบปกติและวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิด พบว่า คะแนนเฉลี่ยวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิดสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติเท่ากับ 2.08 โดยวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิดมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน มีเจตคติต่อการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ โดยใช้วิธีการสอนด้วยแผนที่ความคิด นักศึกษาเห็นด้วยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนรู้อะบวนการด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนอีก 4 ด้าน นักศึกษาเห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด มีคะแนนมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด, ด้านการสร้างความรู้ด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด และด้านการมีส่วนร่วมทางกายด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิด ตามลำดับ

อภิปรายผล

นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบด้วยวิธีการสอนแบบปกติและวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิดวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่พบว่า วิธีการสอนแบบปกติมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.22 ส่วนวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.30 เมื่อเปรียบเทียบความต่างของคะแนนเฉลี่ยวิธีการสอนแบบปกติและวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิดพบว่า คะแนนเฉลี่ยวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิดสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติเท่ากับ 2.08 โดยวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิดมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่โดยใช้วิธีการสอนด้วยแผนที่ความคิดมีคะแนนสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ” โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลเพ็ญ พุมรินทร์ (นวลเพ็ญ, 2546) เรื่อง ผลการใช้แผนที่ความคิดที่มีต่อการพัฒนาการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการของผลงานการเขียนแผนที่ความคิดดีขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา อัจฉริยานุกุล (นิตยา, 2550) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนตามรูปแบบการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อลภา ทองไชย (อลภา, 2555) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การสังเคราะห์ด้วยแสงโดยใช้แผนที่ความคิดของนักศึกษาหลักสูตรชีววิทยา ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555 รายงานวิจัยชั้นเรียน

ภาควิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ผลการศึกษาพบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) สังเกตได้จากผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนได้คะแนนน้อย แต่เมื่อได้รับการสอนโดยวิธีแผนที่ความคิด นักศึกษาจึงมีผลคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน มีเจตคติต่อการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ โดยใช้วิธีการสอนด้วยแผนที่ความคิด นักศึกษาเห็นด้วยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อลภา ทองไชย (อลภา, 2555) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การสังเคราะห์ด้วยแสงโดยใช้แผนที่ความคิดของนักศึกษาหลักสูตรชีววิทยา ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555 รายงานวิจัยชั้นเรียน ภาควิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของการใช้แผนที่ความคิดในการเรียนการสอนพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักศึกษาที่เรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ (Modern Organization Theory) ด้วยวิธีการสอนแผนที่ความคิดเป็นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ จะสามารถจำแนกและจัดหมวดหมู่ หรือประเภทสิ่งต่างๆ อย่างมีหลักเกณฑ์ โดยการใช้เทคนิคการกำหนดสัญลักษณ์ คำสำคัญหรือคำหลัก และเชื่อมโยงความคิดไว้ร่วมกัน ทำให้นักศึกษาได้รับการสอนที่เข้าใจมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ด้วยวิธีการสอนแบบแผนที่ความคิดสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ รวมทั้งนักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ ด้านการเรียนรู้อะบบการด้วยวิธีการสอนโดยใช้วิธีการแผนที่ความคิดอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ใช้กระบวนการสอนที่ใช้แผนที่ความคิดเพื่อให้นักศึกษามีการบูรณาการและวิเคราะห์ความรู้ให้เกิดการเรียนรู้จากการใช้แผนที่ความคิดในรายวิชาต่างๆ ของสาขาวิชาการจัดการ และควรมีการขยายผลการสอนด้วยวิธีนี้ไปยังสาขาวิชาอื่นๆ รวมทั้งผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณในการวิจัยเพื่อสร้างชุดการสอนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่เพื่อให้อาจารย์นำไปใช้ในการสอน รวมทั้งนำไปใช้เป็นตัวอย่างหรือแนวทางในการสร้างชุดการสอนรายวิชาอื่นๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษา “เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน” โดยใช้วิธีการสอนแบบอื่นๆ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง มีการแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับ “การพัฒนาชุดการสอนวิชาทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน” มีการทดลองใช้ (Try-out) ทาประสิทธิภาพของชุดการสอน และนำไปใช้จริง (Trial Run) เพื่อพัฒนาชุดการสอนไปสู่เชิงพาณิชย์

บรรณานุกรม

- นวลเพ็ญ พุมรินทร์. (2546). ผลการใช้แผนที่ความคิดที่มีต่อการพัฒนาการเขียนเรียงความของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นิตยา อัจฉริยานุกุล. (2550). การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดในกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทยสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
- บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร. (2550). ระเบียบวิธีการวิจัย : แนวทางปฏิบัติสู่ความสำเร็จ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อลภา ทองไชย. (2555). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การสังเคราะห์ด้วยแสงโดยใช้แผนที่
ความคิดของนักศึกษาหลักสูตรชีววิทยา ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555. รายงานวิจัยชั้นเรียน
ภาควิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- Buzan T. & Buzan B. (1997). The Mind Map Book : Radiant Thinking. London : BBC Book